

Міністерство освіти і науки України
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
Університет Ауреля Влайку (Румунія)
Університет «Лучіана Блага» (Румунія)
Центральна бібліотека Болгарської
Академії наук (Болгарія)
Коледж Санта-Фе (США)
Державний університет Сан-Паулу(Бразилія)
Університет Метрополітен Лондон (Великобританія)
Національний університет «Одеська політехніка» (м. Одеса)
Західноукраїнський національний університет (м. Тернопіль)
Державний архів Полтавської області
Центральна бібліотека Полтавської міської територіальної громади

Документно-інформаційні комунікації в умовах глобалізації: стан, проблеми і перспективи

**МАТЕРІАЛИ
ІХ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

21 листопада 2024 року

Полтава

Рекомендовано до друку Вченою радою факультету філології, психології та педагогіки Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (протокол № 5 від 19 грудня 2024 року)

Редакційна колегія:

Передерій І. Г. – д. і. н., проф., завідувачка кафедри українознавства, культури та документознавства Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»;

Гомотюк О. Є. – д. і. н., проф., деканка соціально-гуманітарного факультету Західноукраїнського національного університету;

Бородай Т. Ю. – директорка Науково-технічної бібліотеки Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

Чередник Л. А. – к. філол. н., доц., доцентка кафедри українознавства, культури та документознавства Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»;

Дерев'янюк Л. І. – к.філол. н., доц., доцентка кафедри українознавства, культури та документознавства Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»;

Денисовець І.В. – к. філол. н., доц., доцентка кафедри українознавства, культури та документознавства Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка».

ДЗ4 Документно-інформаційні комунікації в умовах глобалізації: стан, проблеми та перспективи : матеріали ІХ Міжнародної наук.-практ. конф., м. Полтава, 21 листопада 2024 р./ редкол. І. Г. Передерій, О. Є. Гомотюк та ін. Полтава, 2024. 348 с.

Збірник укладено на основі матеріалів ІХ Міжнародної науково-практичної конференції «Документно-інформаційні комунікації в умовах глобалізації: стан, проблеми та перспективи». Зібрання містить статті й тези доповідей, у яких розглянуто актуальні проблеми сучасного документознавства, інформаційної діяльності, соціальних комунікацій, прикладні аспекти застосування інформаційних технологій, а також соціокомунікативні аспекти безпеки інформаційного простору держави та суспільства.

Для науковців, фахівців-практиків, аспірантів, студентів,
Матеріали конференції опубліковано в авторській редакції.

Відповідальність за достовірність фактичних даних, власних імен і цитат несуть автори публікацій.

доступу та впровадження стандартів якості. Необхідно завжди перевіряти достовірність важливої інформації, отриманої з відкритих баз даних.

Джерела та література

1. Аналітична записка проблемні питання у сфері забезпечення оприлюднення публічної інформації у формі відкритих даних. URL: <https://rpr.org.ua/wp-content/uploads/2018/04/Analytical-note-on-Open-data-FINAL.pdf> (дата звернення: 10.11.2024)

2. Буртник Х. Доступ до публічної інформації та виклики для судової влади в умовах війни. URL: <https://drive.google.com/file/d/1IJxcaMh36n-fyExi9ouE37-Ulf-tlRBo/view>

Оксана Федотова

м. Київ

ФУНКЦІОНАЛЬНІ МОЖЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ДЕРЖАВНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ УКРАЇНИ В АНАЛІТИЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Інформаційно-аналітична діяльність відіграє надважливу роль в сучасному українському суспільстві, оскільки забезпечує ефективність прийняття державними управліннями виважених й обґрунтованих рішень.

Прискорення темпів розвитку інформаційних технологій зумовлює потребу впровадження різного роду інформаційних систем, застосування яких оптимізує аналітичну роботу. У цілому інформаційна система являє собою сукупність засобів та методичних прийомів, що допомагають суттєво полегшити суб'єктам інформаційної діяльності операції зі збирання, реєстрації, обробки, зберігання, надання інформаційних відомостей [1].

Інформаційні системи функціонують на базі відповідного комп'ютерного устаткування та передбачають використання актуальних програмних продуктів. Сучасні електронні технології суттєво покращують ефективність дистанційного

обслуговування споживачів. Спеціалісти з аналітичної діяльності мають можливість моделювати ситуацію у конкретній сфері задля її всебічного дослідження. Оброблені інформаційні дані дозволяють прорахувати стратегію та тенденції розвитку галузі у контексті управлінського процесу [2].

Еволюція інформаційних систем сприяла вдосконаленню процедури оброблення даних задля ухвалення найкращих варіантів керівних рішень, що спричинило розробку принципово нових програм та модернізацію вже існуючих [3].

Слід зазначити, що на сучасному етапі підвищується роль державних інформаційних систем, які використовуються для підготовки поточних та перспективних планів розвитку України, проведення обліку показників функціонування певних ланок народного господарства, розробки державного бюджету та з'ясування стану контролю за його використанням тощо. Серед них можна назвати такі автоматизовані інформаційні системи, як: державної статистики (АСДС), планових розрахунків (АСПР), фінансових розрахунків (АСФР), обробки інформації з цін, управління національним банком, обробки науково-технічної інформації та ін. [4].

Впровадження ефективної інформаційної систем дає можливість у досить стислі строки вирішити проблеми оперативної обробки даних; повноти інформації; своєчасності й достовірності відомостей; функціональної та адаптивної надійності системи; економічної доцільності її застосування.

Досить важливе місце у процесі прийняття результативних управлінських рішень посідає сучасна, ґрунтовна інформаційно-аналітична система під назвою «СОТА», створена зусиллями апарату РНБО України. Репрезентована 2021 р., система включає повні та верифіковані дані, що стосуються базових сфер життєдіяльності держави, а також аспектів національної безпеки. Функціонуючи за підтримки Big Data спеціаліста, що займається створенням, обслуговуванням та оптимізацією систем для оброблення та зберігання великих масивів даних, «СОТА» дозволяє вдосконалити операції зі збереження, зведення та аналізу інформації з різнопланових джерел задля покращення

достовірності відомостей; провести якісний моніторинг безпекової ситуації у низці напрямків; поліпшити скоординованість роботи державних органів влади [5].

Досить затребуваною інноваційною розробкою є також інформаційно-аналітична система «EvaluEd», впроваджена 2022 р. Державною службою якості освіти України. Завдяки її функціям заклади здатні виконувати самоаналіз освітньої роботи для: покращення якісної характеристики пропонованих освітніх послуг; оцінки наявних умов для навчання й трудової діяльності; налагодження плідної співпраці суб'єктів освітнього процесу. Очільник навчального закладу може замовити деталізований звітний документ, що містить результати оцінювання на підставі аналізу 4-х основних напрямів його функціонування, а також показників, виявлених за допомогою методів анкетування здобувачів освіти, зовнішнього спостереження, дослідження документації [6].

Фінансова галузь державного управління, а саме Міністерство фінансів, також має свою новітню та багатофункціональну інформаційно-аналітичну систему «LOGICA». Головною метою її створення є: підвищення ступеня автоматизованості процесів у галузі управління фінансовими ресурсами на регіональному рівні шляхом використання інноваційних технологій під час підготовки бюджетної документації, оброблення відомостей, включених до неї, та оптимізація обміну даними з профільним міністерством. Система зорієнтована на створення дієвого механізму інформаційної взаємодії, який відбиває показники місцевих та регіональних бюджетів, включені до бюджетних і звітних документів, між учасниками обміну інформацією для виконання ними власних функціональних обов'язків [7].

Отже, за результатами дослідження можна підсумувати, що державні інформаційні системи посідають важливе місце в аналітичній діяльності, оскільки надають управлінцям швидкий доступ до необхідної інформації згідно з їх потребами. На сьогодні застосування інформаційних систем дозволяє максимально оптимізувати обробку отриманих відомостей та поповнення баз

даних, вдосконалити процедури щодо виконання різних видів аналізу; моніторити різноманітні джерела; готувати планові, звітні аналітичні матеріали тощо.

Джерела та література

1. Іванова Т. В., Баранов В. В. Сучасний стан розвитку інформаційних систем. *Наукові записки Кіровоградського національного технічного університету*. 2010. Вип.10. Ч.1. С.224-226.

URL: <https://dspace.kntu.kr.ua/server/api/core/bitstreams/61a0926f-0e50-49b9-8359>
(дата звернення: 30.10.2024).

2. Варенко В.М. Інформаційно-аналітична діяльність: навч. посіб. Київ: Університет «Україна», 2014. 417 с.

3. Яровий К.О., Гончар Л.В., Бабаян Д.П. Інформаційні системи і технології як невід’ємна частина в управлінні підприємством. *Інноваційна економіка*. 2021. №7–8. С.119–123.

4. Береза А. М. Основи створення інформаційних систем: Навч. посібник. Київ: КНЕУ, 2001. 214 с.

5. Палій С. Сучасні тенденції розвитку інформаційно-аналітичного забезпечення у контексті прийняття ефективних управлінських рішень (на прикладі органів державної влади України). *Український журнал з бібліотекознавства та інформаційних наук*. 2022. № 10. С. 166–174.

6. ІАС «Evalued» // Державна служба якості освіти України. URL: <https://sqe.gov.ua/diyalnist/informaciyno-analitichna-sistema-evalued/> (дата звернення: 30.10.2024).

7. Міністерство фінансів впровадило в дослідну експлуатацію ІАС «LOGICA». Міністерство Фінансів України. URL: https://mof.gov.ua/uk/news/ministerstvo_finansiv_vprovadilo_v_doslidnu_ekspluatatsiiu_iac_logica-2412 (дата звернення: 30.10.2024).